

# **PRÓBNY EGZAMIN MATURALNY W ROKU SZKOLNYM 2019/2020**

## **GEOGRAFIA**

POZIOM ROZSZERZONY

FORMUŁA OD 2015

(„NOWA MATURA”)

## **ZASADY OCENIANIA ROZWIĄZAŃ ZADAŃ**

DLA ARKUSZY  
MGE-R1, MGE-R2, MGE-R4, MGE-R7

**KWIECIEŃ 2020**

Uwaga: Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania.

### Zadanie 1.1. (0–1)

| Wymagania ogólne                                                                                                                                | Wymagania szczegółowe                                                                                                         |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| IV etap edukacyjny<br>IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie oraz prezentowanie informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...]. | IV etap edukacyjny<br>1.3) Zdający odczytuje i opisuje cechy środowiska przyrodniczego [...] i społeczno-gospodarczego [...]. |

#### Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

#### Poprawna odpowiedź

B.

### Zadanie 1.2. (0–1)

|                                                                                                                                                 |                                                                                                                               |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| IV etap edukacyjny<br>IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie oraz prezentowanie informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...]. | IV etap edukacyjny<br>1.3) Zdający odczytuje i opisuje cechy środowiska przyrodniczego [...] i społeczno-gospodarczego [...]. |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

#### Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

#### Poprawna odpowiedź

D.

### Zadanie 2. (0–1)

|                                                                                                                                                 |                                                                                               |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|
| IV etap edukacyjny<br>IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie oraz prezentowanie informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...]. | IV etap edukacyjny<br>1.3) Zdający odczytuje i opisuje cechy środowiska przyrodniczego [...]. |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|

#### Schemat punktowania

1 p. – za podanie dwóch poprawnych cech.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

#### Przykładowe odpowiedzi

- duże deniwelacje
- duże nachylenie stoków wzniesień
- obecność ostańców skalnych (form skalnych)
- obecność wzniesień
- brak dolin rzecznych.

### Zadanie 3. (0–1)

|                                                                                                                                                 |                                                                                                                               |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| IV etap edukacyjny<br>IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie oraz prezentowanie informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...]. | IV etap edukacyjny<br>1.3) Zdający odczytuje i opisuje cechy środowiska przyrodniczego [...] i społeczno-gospodarczego [...]. |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

#### Schemat punktowania

1 p. – za podanie dwóch poprawnych różnic między obszarami pokrytymi lasami.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

#### Przykładowe odpowiedzi

- Las Szeligowiec jest położony na obszarze równinnym, a las Bienia – na wzniesieniu.
- W lesie Bienia deniwelacje przekraczają 60 m, a w lesie Szeligowiec 20 m.
- Tylko w lesie Szeligowiec występują strumienie (rzeki/cieki).
- Tylko przez las Bienia przebiega droga wojewódzka (796) i droga asfaltowa.
- Tylko na obszarze lasu Szeligowiec znajduje się pole namiotowe oraz pojedyncze zabudowania.

### Zadanie 4.1. (0–2)

|                                                                                                                                                 |                                                                                                              |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| IV etap edukacyjny<br>IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie oraz prezentowanie informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...]. | IV etap edukacyjny<br>1.3) Zdający odczytuje i opisuje cechy środowiska [...] społeczno-gospodarczego [...]. |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

#### Schemat punktowania

2 p. – za poprawne przyporządkowanie zakładów przemysłowych do trzech grup przemysłu.

1 p. – za poprawne przyporządkowanie do dwóch grup przemysłu.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

#### Przykładowe odpowiedzi

##### Przemysł paliwowo-energetyczny:

- Koksownia „Przyjaźń” Spółka z o.o.
- Elektrownia „Łagisza”

##### Przemysł mineralny:

- Huta Szkła „Zawiercie”
- Fabryka Cementu „Wysoka”

##### Przemysł metalurgiczny:

- ArcelorMittal Poland oddział Dąbrowa Górnicza d. Huta Katowice” (*uznaje się „Huta Katowice”*)
- Huta Stali CMC

### Zadanie 4.2. (0–1)

|                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                         |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| IV etap edukacyjny<br>IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie oraz prezentowanie informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...]. | IV etap edukacyjny<br>1.3) Zdający odczytuje i opisuje cechy środowiska [...] społeczno-gospodarczego [...].<br>9.8) Zdający wskazuje wpływ czynników lokalizacji przemysłu na rozmieszczenie i rozwój wybranych branż. |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

#### Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

#### Przykładowe odpowiedzi

- Bliskość rynku zbytu (huty ArcelorMittal Poland / „Huty Katowice”).
- Obecność infrastruktury (linii kolejowej).

### Zadanie 5. (0–1)

|                                                                                                                                                 |                                                                                                                                  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| IV etap edukacyjny<br>IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie oraz prezentowanie informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...]. | IV etap edukacyjny<br>2.4) Zdający oblicza wysokość górowania Słońca w dowolnym miejscu na Ziemi w dniach równonocy i przesileń. |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

#### Schemat punktowania

1 p. – za poprawny sposób obliczenia i poprawny wynik.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

#### Poprawna odpowiedź

Szerokość geograficzna  $50^{\circ}22'$

$90^{\circ} - 50^{\circ}28' = 39^{\circ}32'$

Wysokość Słońca  $39^{\circ}32'$

### Zadanie 6.1. (0–1)

|                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| IV etap edukacyjny<br>IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie oraz prezentowanie informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...]. | IV etap edukacyjny<br>2.1) Zdający wyjaśnia cechy budowy i określa położenie różnych ciał niebieskich we Wszechświecie.<br>2.2) Zdający charakteryzuje ciała niebieskie tworzące Układ Słoneczny. |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

#### Schemat punktowania

1 p. – za poprawne wyjaśnienie uwzględniające różnicę warunków tworzenia się planet.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

**Przykładowe odpowiedzi**

- Wysoka temperatura panująca bliżej Słońca umożliwiła kondensację ciężkich pierwiastków, dlatego planety grupy ziemskiej są zbudowane głównie z metali i krzemianów w przeciwieństwie do planet olbrzymów położonych dalej od Słońca. W zimniejszych rejonach mogły kondensować lekkie pierwiastki wodoru i helu, dlatego są to planety gazowe.
- Budowa planet jest uzależniona od warunków termicznych, w których tworzyły się planetozymale. Ciężkie pierwiastki (metale) gromadziły się bliżej Słońca, tam gdzie temperatura była najwyższa, dlatego planety typu ziemskiego położone bliżej Słońca mają metaliczne jądro. W niższej temperaturze mogły się gromadzić lekkie atomy gazów, dlatego planety olbrzymy położone dalej od Słońca są zbudowane z gazów.

**Zadanie 6.2. (0–1)**

|                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| IV etap edukacyjny<br>IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie oraz prezentowanie informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...]. | IV etap edukacyjny<br>2.1) Zdający [...] określa położenie różnych ciał niebieskich we Wszechświecie.<br>2.2) Zdający charakteryzuje ciała niebieskie tworzące Układ Słoneczny. |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

**Schemat punktowania**

1 p. – za trzy poprawne odpowiedzi.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

**Poprawne odpowiedzi**

P, F, P

**Zadanie 7. (0–1)**

|                                                                                                  |                                                                        |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|
| IV etap edukacyjny<br>I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego [...]. | IV etap edukacyjny<br>2.3) Zdający wskazuje konsekwencje ruchów Ziemi. |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|

**Schemat punktowania**

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

**Poprawna odpowiedź**

największym

**Przykładowe uzasadnienie**

Podczas ruchu obiegowego Ziemia znajduje się najdalej od Słońca w lipcu (latem). Wtedy jest bardziej oświetlona półkula północna niż półkula południowa (na obszarach okołobiegunowych panuje dzień polarny), ponieważ Słońce góruje w zenicie nad zwrotnikiem Raka.

**Zadanie 8. (0–2)**

|                                                                                                  |                                                                                                                                                                    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| IV etap edukacyjny<br>I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego [...]. | IV etap edukacyjny<br>2.3) Zdający wskazuje konsekwencje ruchów Ziemi.<br>3.1) Zdający wyjaśnia mechanizm cyrkulacji powietrza w strefie międzyzwrotnikowej [...]. |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

**Schemat punktowania**

2 p. – za cztery poprawne odpowiedzi.

1 p. – za trzy poprawne odpowiedzi.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

**Poprawne odpowiedzi**

| 21 III | 22 VI | 22 XII |
|--------|-------|--------|
|        | X     |        |
|        |       | X      |
| X      |       |        |
| X      |       |        |

**Zadanie 9. (0–1)**

|                                                                                                  |                                                                                                              |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| IV etap edukacyjny<br>I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego [...]. | IV etap edukacyjny<br>3.2) Zdający wskazuje przyczyny nierównomiernego rozkładu temperatury powietrza [...]. |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

**Schemat punktowania**

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

**Poprawna odpowiedź**

B2

**Zadanie 10.1. (0–1)**

|                                                                                                  |                                                                                               |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|
| IV etap edukacyjny<br>I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego [...]. | IV etap edukacyjny<br>3.2) Zdający wskazuje przyczyny nierównomiernego rozkładu [...] opadów. |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|

**Schemat punktowania**

1 p. – za trzy poprawne odpowiedzi.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

**Poprawne odpowiedzi**

F, F, P

## Zadanie 10.2. (0–2)

|                                                                                                  |                                                                                                                                                                                           |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| IV etap edukacyjny<br>I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego [...]. | IV etap edukacyjny<br>3.1) Zdający wyjaśnia mechanizm cyrkulacji powietrza w strefie międzyzwrotnikowej [...].<br>3.2) Zdający wskazuje przyczyny nierównomiernego rozkładu [...] opadów. |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

### Schemat punktowania

2 p. – za poprawne wyjaśnienie

1 p. – za opisanie zróżnicowania stałych ośrodków barycznych w strefie międzyzwrotnikowej bez wyjaśnienia ich wpływu na zróżnicowanie wielkości opadów atmosferycznych.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

### Przykładowa odpowiedź

Nad równikiem występują opady konwekcyjne związane ze stałym niżem barycznym (codzienne, intensywne opady deszczu), a nad zwrotnikami utrzymuje się przez znaczną część roku ośrodek wysokiego ciśnienia, w którym ruch zstępujący mas powietrza ogranicza powstawanie chmur deszczowych i opadów.

## Zadanie 11. (0–1)

|                                                                                                                                                 |                                                                                                |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|
| IV etap edukacyjny<br>IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie oraz prezentowanie informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...]. | IV etap edukacyjny<br>5.7) Zdający opisuje przebieg oraz efekty erozji [...] lodowcowej [...]. |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|

### Schemat punktowania

1 p. – za podanie dwóch poprawnych odpowiedzi.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

### Przykładowe odpowiedzi

- Powstały ostre granie (turnie).
- Doliny przeobraziły się z V-kształtnych w U-kształtne.
- Powstały kotły polodowcowe.
- Doliny rzeczne zostały pogłębione.

## Zadanie 12. (0–1)

|                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                       |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| IV etap edukacyjny<br>I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego, życia i gospodarki człowieka oraz wzajemnych powiązań i zależności w systemie człowiek – przyroda – gospodarka. | IV etap edukacyjny<br>5.1) Zdający opisuje [...] główne grupy i rodzaje skał oraz ich gospodarcze zastosowanie [...]. |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

### Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

## Poprawna odpowiedź

C1

### Zadanie 13. (0–1)

|                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| IV etap edukacyjny<br>I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego [...]. | IV etap edukacyjny<br>10.1) Zdający opisuje cechy ukształtowania powierzchni Polski i określa jej związek z budową geologiczną, wykazuje wpływ orogenezy i zlodowaceń na ukształtowanie powierzchni kraju.<br>10.9) Zdający wyjaśnia występowanie gleb strefowych i niestrefowych w Polsce. |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

#### Schemat punktowania

1 p. – za trzy poprawne odpowiedzi.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

#### Poprawne odpowiedzi

P, P, F

### Zadanie 14.1. (0–1)

|                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                        |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| IV etap edukacyjny<br>I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego [...]. | IV etap edukacyjny<br>4.2) Zdający opisuje występowanie i zasoby wód [...] na lądach ([...] wody podziemne).<br>10.2) Zdający ocenia walory i określa cechy środowiska decydujące o krajobrazie wybranych krain geograficznych Polski. |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

#### Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

#### Przykładowe odpowiedzi

- Poziom wodonośny (piaski oligoceńskie) występuje w synklinie i znajduje się między warstwami nieprzepuszczalnymi (margle kredy i iły plioceńskie).
- Układ warstw skalnych tworzy nieckę, a warstwa wodonośna występuje między dwiema warstwami skał nieprzepuszczalnych.

### Zadanie 14.2. (0–1)

|                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                        |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| IV etap edukacyjny<br>I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego, życia i gospodarki człowieka oraz wzajemnych powiązań i zależności w systemie człowiek – przyroda – gospodarka. | IV etap edukacyjny<br>4.2) Zdający opisuje występowanie i zasoby wód [...] na lądach ([...] wody podziemne).<br>10.2) Zdający ocenia walory i określa cechy środowiska decydujące o krajobrazie wybranych krain geograficznych Polski. |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

### Schemat punktowania

1 p. – za trzy poprawne odpowiedzi.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

### Poprawne odpowiedzi

F, F, P

### Zadanie 15. (0–2)

|                                                                                                                                                                                                            |                                                                        |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|
| IV etap edukacyjny<br>I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego, życia i gospodarki człowieka oraz wzajemnych powiązań i zależności w systemie człowiek – przyroda – gospodarka. | IV etap edukacyjny<br>10.4) Zdający omawia cechy reżimu polskich rzek. |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|

### Schemat punktowania

2 p. – za poprawną nazwę ustroju rzeki i dwa poprawne skutki.

1 p. – za poprawną nazwę ustroju rzeki i jeden poprawny skutek.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

### Poprawne odpowiedzi

Śnieżno-deszczowy (lub deszczowo-śnieżny)

### Przykładowe odpowiedzi

- Zagrożenie powodzią w okresie wysokich stanów wód wiosną (podczas roztopów wiosennych).
- Zagrożenie powodzią w okresie wysokich stanów wód latem podczas deszczów rozlewnych (nawałnicowych).
- Zagrożenie dla żeglugi i rolnictwa w okresie niskich stanów wód, przeważających (na większości obszaru Polski) późnym latem i jesienią.

### Zadanie 16. (0–2)

|                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| IV etap edukacyjny<br>I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego [...]. | IV etap edukacyjny<br>10.1) Zdający opisuje cechy ukształtowania powierzchni Polski i określa jej związek z budową geologiczną, wykazuje wpływ orogenezy i zlodowaceń na ukształtowanie powierzchni kraju.<br>10.2) Zdający [...] określa cechy środowiska decydujące o krajobrazie wybranych krain geograficznych Polski. |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

### Schemat punktowania

2 p. – za określenie typu krajobrazu oraz podanie trzech cech krajobrazu.

1 p. – za określenie typu krajobrazu oraz podanie dwóch cech krajobrazu.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

## Poprawna odpowiedź

Typ krajobrazu – staroglacjalny

Przykładowe cechy krajobrazu:

- niewielkie deniwelacje terenu (przewaga obszarów płaskich)
- dominacja równin morenowych rozciętych dolinami rzecznyymi
- występowanie meandrujących rzek
- brak jezior polodowcowych
- silnie zdenudowane, nieliczne ciągi wzgórz moren czołowych
- wysokości bezwzględne nieprzekraczające 300 m n.p.m.

### Zadanie 17. (0–2)

|                                                                                                  |                                                                                                                                 |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| IV etap edukacyjny<br>I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego [...]. | IV etap edukacyjny<br>10.8) Zdający charakteryzuje typy naturalnych zbiorowisk roślinnych i wskazuje charakterystyczne gatunki. |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

### Schemat punktowania

2 p. – za uzupełnienie dwóch wierszy tabeli.

1 p. – za uzupełnienie jednego wiersza tabeli.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

### Poprawne odpowiedzi

B – Puszcza Białowieska

C – Bory Tucholskie

### Zadanie 18.1. (0–1)

|                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| IV etap edukacyjny<br>I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego [...]. | IV etap edukacyjny<br>6.1) Zdający charakteryzuje procesy glebotwórcze i omawia cechy głównych rodzajów gleb strefowych i niestrefowych oraz ocenia ich przydatność rolniczą.<br>10.9) Zdający wyjaśnia występowanie gleb strefowych i niestrefowych w Polsce. |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

### Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

### Poprawna odpowiedź

B3

**Zadanie 18.2. (0–2)**

|                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| IV etap edukacyjny<br>I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego [...]. | IV etap edukacyjny<br>6.1) Zdający charakteryzuje procesy glebotwórcze i omawia cechy głównych rodzajów gleb strefowych i niestrefowych oraz ocenia ich przydatność rolniczą.<br>10.9) Zdający wyjaśnia występowanie gleb strefowych i niestrefowych w Polsce. |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

**Schemat punktowania**

2 p. – za trzy poprawnie uzupełnione wiersze.

1 p. – za dwa poprawnie uzupełnione wiersze.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

**Poprawne odpowiedzi**

III

I

II, IV

**Zadanie 19. (0–2)**

|                                                                                                                                                                                       |                                                                                 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|
| IV etap edukacyjny<br>I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących [...] życia i gospodarki człowieka oraz wzajemnych powiązań i zależności w systemie człowiek – przyroda – gospodarka. | IV etap edukacyjny<br>8.2) Zdający określa cechy rozmieszczenia ludności [...]. |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|

**Schemat punktowania**

2 p. – za cztery poprawne odpowiedzi.

1 p. – za trzy poprawne odpowiedzi.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

**Poprawne odpowiedzi**

B

E

C

A

**Zadanie 20. (0–1)**

|                                                                                         |                                                                                             |
|-----------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------|
| IV etap edukacyjny<br>II. Analiza i wyjaśnianie problemów demograficznych społeczeństw. | IV etap edukacyjny<br>8.5) Zdający ocenia konsekwencje [...] regresu demograficznego [...]. |
|-----------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------|

**Schemat punktowania**

1 p. – za trzy poprawne odpowiedzi.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

### Poprawne odpowiedzi

A  
A  
B

### Zadanie 21. (0–1)

|                                                                                                           |                                                                                                                                       |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| IV etap edukacyjny<br>I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących [...] życia i gospodarki człowieka [...]. | IV etap edukacyjny<br>12.6) Zdający przedstawia zmiany w gospodarce Polski spowodowane jej restrukturyzacją i modernizacją po 1990 r. |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

### Schemat punktowania

1 p. – za sformułowanie poprawnego wyjaśnienia.  
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

### Przykładowa odpowiedź

Część ludności traci źródło utrzymania (pracę sezonową) w okresie jesienno-zimowym w związku z mniejszym zapotrzebowaniem na siłę roboczą w gospodarstwach rolnych, w sadownictwie, w branżach turystycznej, gastronomicznej i budowlanej.

### Zadanie 22. (0–2)

|                                                                                         |                                                                                                                             |
|-----------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| IV etap edukacyjny<br>II. Analiza i wyjaśnianie problemów demograficznych społeczeństw. | IV etap edukacyjny<br>8.4) Zdający opisuje etapy rozwoju demograficznego ludności na przykładach z wybranych państw świata. |
|-----------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

### Schemat punktowania

2 p. – za trzy poprawne odpowiedzi.  
1 p. – za dwie poprawne odpowiedzi.  
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

### Poprawne odpowiedzi

Indie  
Francja  
Chiny

### Zadanie 23. (0–1)

|                                                                                                           |                                                                                                   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------|
| IV etap edukacyjny<br>I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących [...] życia i gospodarki człowieka [...]. | IV etap edukacyjny<br>8.11) Zdający charakteryzuje zróżnicowanie religijne ludności świata [...]. |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------|

### Schemat punktowania

1 p. – za cztery poprawne odpowiedzi.  
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

### Poprawne odpowiedzi

protestantyzm – Szwecja  
prawosławie – Białoruś

### Zadanie 24. (0–1)

|                                                                                                           |                                                                                                                |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| IV etap edukacyjny<br>I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących [...] życia i gospodarki człowieka [...]. | IV etap edukacyjny<br>8.12) Zdający wskazuje przyczyny [...] upowszechniania się wybranych języków na świecie. |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

#### Schemat punktowania

1 p. – za dwa poprawne argumenty.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

#### Przykładowe odpowiedzi

- Znacząca rola języka angielskiego we współczesnym świecie jest związana z kolonialną przeszłością Imperium Brytyjskiego – jednego z największych imperiów w historii.
- Wzrost znaczenia ekonomiczno-militarnego Stanów Zjednoczonych po drugiej wojnie światowej.
- Globalizacja w sferze nauki, technologii, mediów i popkultury.
- Stosowanie języka angielskiego jako jednego z języków oficjalnych ONZ.

### Zadanie 25.1. (0–1)

|                                                                                         |                                                                                                                                                                                                               |
|-----------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| IV etap edukacyjny<br>II. Analiza i wyjaśnianie problemów demograficznych społeczeństw. | IV etap edukacyjny<br>8.3) Zdający analizuje przestrzenne różnice w wielkości wskaźników: urodzeń, zgonów i przyrostu naturalnego.<br>8.6) Zdający charakteryzuje przyczyny i konsekwencje migracji ludności. |
|-----------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

#### Schemat punktowania

1 p. – za sformułowanie poprawnego wniosku.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

#### Przykładowa odpowiedź

W dzielnicach centralnych Warszawy liczba ludności zmniejsza się (z powodu ujemnego przyrostu naturalnego oraz ujemnego salda migracji wewnętrznych), a w dzielnicach oddalonych od centrum liczba ludności wzrasta (ze względu na dodatni przyrost naturalny i dodatnie saldo migracji).

### Zadanie 25.2. (0–1)

|                                                                                                                                                                                                |                                                                                                    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|
| IV etap edukacyjny<br>III. Proponowanie rozwiązań problemów występujących w środowisku geograficznym, zgodnie z koncepcją zrównoważonego rozwoju i zasadami współpracy, w tym międzynarodowej. | IV etap edukacyjny<br>9.10) Zdający charakteryzuje znaczenie usług materialnych i niematerialnych. |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|

#### Schemat punktowania

1 p. – za podanie różnych przykładów działań urzędów w dwóch gminach.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

## Przykładowe odpowiedzi

### Białoleka

- Budowa szkół, przedszkoli i żłobków.
- Budowa placów zabaw.
- Budowa obiektów rekreacyjno-wypoczynkowych dla rodzin.
- Otwieranie klubów dla młodzieży.

### Śródmieście

- Zwiększanie liczby ośrodków leczniczych i rehabilitacyjnych dla seniorów.
- Wzrost zatrudnienia w ośrodkach pomocy społecznej.
- Wspieranie wolontariatu.

## Zadanie 26. (0–2)

|                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                               |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| IV etap edukacyjny<br>I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących [...] życia i gospodarki człowieka oraz wzajemnych powiązań i zależności w systemie człowiek – przyroda – gospodarka. | IV etap edukacyjny<br>9.8) Zdający wskazuje wpływ czynników lokalizacji przemysłu na rozmieszczenie i rozwój wybranych branż. |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

## Schemat punktowania

- 2 p. – za poprawne uzupełnienie czterech wierszy.  
1 p. – za poprawne uzupełnienie trzech wierszy.  
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

## Poprawne odpowiedzi

|   |                            |   |
|---|----------------------------|---|
| 4 | <i>fabryka papieru</i>     | B |
| 1 | <b>Google</b>              | C |
| 5 | <i>Stocznia (Nagasaki)</i> | D |
| 6 | <b>elektrownia</b>         | A |

## Zadanie 27. (0–2)

|                                                                                                                                        |                                                                                                                                                           |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| IV etap edukacyjny – zakres podstawowy<br>III. Rozumienie relacji człowiek – przyroda – społeczeństwo w skali globalnej i regionalnej. | IV etap edukacyjny – zakres podstawowy<br>2.7) Zdający charakteryzuje cechy gospodarki morskiej i podaje przykłady wykorzystania oceanu światowego [...]. |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

## Schemat punktowania

- 2 p. – za uzupełnienie trzech wierszy.  
1 p. – za uzupełnienie dwóch wierszy.  
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

## Poprawne odpowiedzi

|   |   |   |
|---|---|---|
| X | 4 | B |
| Y | 3 | C |
| Z | 1 | A |

### Zadanie 28.1. (0–1)

|                                                                                                                                              |                                                                                                                                                      |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| IV etap edukacyjny – zakres podstawowy<br>III. Rozumienie relacji człowiek –<br>przyroda – społeczeństwo w skali globalnej<br>i regionalnej. | IV etap edukacyjny – zakres podstawowy<br>2.3) Zdający opisuje główne obszary upraw<br>[...] na świecie, wyjaśnia ich zróżnicowanie<br>przestrzenne. |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

#### Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

#### Poprawna odpowiedź

Afryka Zachodnia (lub wybrzeże Zatoki Gwinejskiej)

### Zadanie 28.2. (0–1)

|                                                                                                                                              |                                                                                                                                                      |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| IV etap edukacyjny – zakres podstawowy<br>III. Rozumienie relacji człowiek –<br>przyroda – społeczeństwo w skali globalnej<br>i regionalnej. | IV etap edukacyjny – zakres podstawowy<br>2.3) Zdający opisuje główne obszary upraw<br>[...] na świecie, wyjaśnia ich zróżnicowanie<br>przestrzenne. |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

#### Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

#### Przykładowe odpowiedzi

##### Wymaganie przyrodnicze

- klimat gorący (ciepły)
- klimat wilgotny

##### Wymaganie pozaprzyrodnicze

- zapotrzebowanie na siłę roboczą (pracochłonna uprawa)

### Zadanie 29. (0–2)

|                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| IV etap edukacyjny<br>IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie oraz<br>prezentowanie informacji na podstawie<br>różnych źródeł informacji geograficznej [...]. | IV etap edukacyjny<br>1.3) Zdający odczytuje i opisuje cechy<br>środowiska [...] społeczno-gospodarczego<br>[...] na podstawie map [...].<br>1.5) Zdający formułuje zależności<br>przyczynowo-skutkowe [...] między<br>wybranymi elementami środowiska<br>przyrodniczego i społeczno-gospodarczego<br>[...]. |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

#### Schemat punktowania

2 p. – za poprawne uzupełnienie trzech wierszy.

1 p. – za poprawne uzupełnienie dwóch wierszy.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

**Poprawne odpowiedzi**

1. małopolskie D
2. podlaskie A
3. wielkopolskie C

**Zadanie 30. (0–2)**

|                                                                                                           |                                                                                          |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|
| IV etap edukacyjny<br>I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących [...] życia i gospodarki człowieka [...]. | IV etap edukacyjny<br>9.2) Zdający [...] charakteryzuje różne typy rolnictwa na świecie. |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|

**Schemat punktowania**

- 2 p. – za cztery poprawne odpowiedzi.  
 1 p. – za trzy poprawne odpowiedzi.  
 0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

**Poprawne odpowiedzi**

| Rolnictwo intensywne | Rolnictwo ekstensywne |
|----------------------|-----------------------|
|                      | X                     |
| X                    |                       |
|                      | X                     |
|                      | X                     |

**Zadanie 31. (0–1)**

|                                                                                                           |                                                                                          |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|
| IV etap edukacyjny<br>I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących [...] życia i gospodarki człowieka [...]. | IV etap edukacyjny<br>9.2) Zdający [...] charakteryzuje różne typy rolnictwa na świecie. |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|

**Schemat punktowania**

- 1 p. – za poprawną odpowiedź.  
 0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

**Poprawna odpowiedź**

B3

**Zadanie 32.1. (0–1)**

|                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                         |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| IV etap edukacyjny<br>IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie oraz prezentowanie informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...]. | IV etap edukacyjny<br>1.4) Zdający interpretuje zjawiska geograficzne przedstawiane [...] w tabelach [...].<br>1.5) Zdający formułuje zależności przyczynowo-skutkowe [...] między wybranymi elementami środowiska [...] społeczno-gospodarczego [...]. |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

**Schemat punktowania**

- 1 p. – za podanie poprawnego kontynentu i przyczyny.  
 0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

## Poprawna odpowiedź

Azja

Przykładowe przyczyny

- Wzrost zużycia surowców energetycznych w Azji wynika przede wszystkim z silnej industrializacji państw Azji Wschodniej, np. Chin.
- Zwiększenie zużycia surowców energetycznych w Azji jest spowodowane wzrostem liczby ludności na tym kontynencie.

### Zadanie 32.2. (0–1)

|                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                         |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| IV etap edukacyjny<br>I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących [...] życia i gospodarki człowieka [...]. | IV etap edukacyjny<br>1.4) Zdający interpretuje zjawiska geograficzne przedstawiane [...] w tabelach [...].<br>1.5) Zdający formułuje zależności przyczynowo-skutkowe [...] między wybranymi elementami środowiska [...] społeczno-gospodarczego [...]. |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

### Schemat punktowania

1 p. – za podanie dwóch poprawnych argumentów.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

### Przykładowe odpowiedzi

- Firmy z wysokorozwiniętych państw Ameryki i Europy przeniosły część energochłonnej produkcji do państw afrykańskich i azjatyckich.
- Państwa Ameryki Północnej i Europy są w fazie postindustrialnej, gdzie największe znaczenie mają usługi i przemysł high-tech, które zużywają stosunkowo mało energii.
- Państwa Europy oraz Ameryki Północnej na większą skalę stosują technologie energooszczędne i na dużą skalę wykorzystują odnawialne źródła energii.
- Polityka energetyczna respektuje konwencje o ochronie powietrza (środowiska).

### Zadanie 33.1. (0–2)

|                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| IV etap edukacyjny<br>IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie oraz prezentowanie informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...]. | IV etap edukacyjny<br>1.3) Zdający odczytuje i opisuje cechy środowiska [...] społeczno-gospodarczego [...] na podstawie map [...].<br>1.5) Zdający formułuje zależności przyczynowo-skutkowe [...] między wybranymi elementami środowiska przyrodniczego i społeczno-gospodarczego [...]. |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

### Schemat punktowania

2 p. – za podanie czterech poprawnych przykładów.

1 p. – za podanie trzech poprawnych przykładów.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

### Przykładowe odpowiedzi

- Wyłączenie dużych obszarów z rolniczego i leśnego użytkowania.
- Zmiana sieci hydrograficznej, osadniczej, komunikacyjnej, energetycznej.
- Zniszczenie pokrywy glebowej w obrębie wyrobiska, zwałowiska zewnętrznego.
- Powstanie nowych form rzeźby terenu w postaci sztucznych zagłębień (wyrobiska) i wzniesień (zwałowiska).
- Zmiana stosunków wód podziemnych, (powstał rozległy lej depresyjny).

### Zadanie 33.2. (0–1)

|                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| IV etap edukacyjny<br>IV. Pozyskiwanie, przetwarzanie oraz prezentowanie informacji na podstawie różnych źródeł informacji geograficznej [...]. | IV etap edukacyjny<br>1.3) Zdający odczytuje i opisuje cechy środowiska [...] społeczno-gospodarczego [...] na podstawie map [...].<br>1.5) Zdający formułuje zależności przyczynowo-skutkowe [...] między wybranymi elementami środowiska przyrodniczego i społeczno-gospodarczego [...]. |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

### Schemat punktowania

- 1 p. – za podanie trzech poprawnych przykładów.  
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

### Przykładowe odpowiedzi

- Powstały nowe miejsca pracy dla okolicznej ludności (obsługa turystyczna).
- Zwałowisko stało się miejscem rekreacji i wypoczynku dla mieszkańców okolicznych miejscowości.
- Wybudowanie obiektów (wyciągi narciarskie, trasy rowerowe i zaplecze gastronomiczno-hotelarskie) wpłynęło na podniesienie rangi i atrakcyjności turystycznej regionu.
- Zwiększył się udział energii odnawialnej w strukturze produkcji energii elektrycznej.

### Zadanie 34. (0–1)

|                                                                                                           |                                                                                                                                                                                             |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| IV etap edukacyjny<br>I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących [...] życia i gospodarki człowieka [...]. | IV etap edukacyjny<br>9.14) Zdający wskazuje negatywne skutki globalizacji.<br>9.15) Zdający wyjaśnia przyczyny i przebieg konfliktów zbrojnych w wybranych regionach współczesnego świata. |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

### Schemat punktowania

- 1 p. – za poprawną odpowiedź.  
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

### Przykładowa odpowiedź

Zmniejszyła się liczba turystów odwiedzających Egipt, co było spowodowane sytuacją polityczną w tym kraju po 2011 r. (arabska wiosna) i późniejszymi zamachami na turystów.

**Zadanie 35. (0–1)**

|                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                      |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| IV etap edukacyjny<br>I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących środowiska przyrodniczego, życia i gospodarki człowieka oraz wzajemnych powiązań i zależności w systemie człowiek – przyroda – gospodarka. | IV etap edukacyjny<br>1.3) Zdający odczytuje i opisuje cechy środowiska przyrodniczego [...] i społeczno-gospodarczego [...] na podstawie map [...]. |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

**Schemat punktowania**

1 p. – za dwie poprawne odpowiedzi.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

**Poprawne odpowiedzi**

C

E

**Zadanie 36. (0–1)**

|                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| IV etap edukacyjny<br>I. Dostrzeganie prawidłowości dotyczących [...] życia i gospodarki człowieka oraz wzajemnych powiązań i zależności w systemie człowiek – przyroda – gospodarka. | IV etap edukacyjny<br>9.13) Zdający analizuje kierunki geograficzne i strukturę towarową eksportu i importu w wybranych państwach. |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

**Schemat punktowania**

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

**Poprawna odpowiedź**

C.